5998 Ն. 1888 ԱՊՐԻԼ 23 ՇԻՄԱՍԱ ԻՐԹԷՍԻ 29 ՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԻ ԱԼԱՖ ՄԱՅԻՍ 5 Ն. 5998

Մասեաց Երգեր

ԳԻՆԱԹԷՐ

Ցուցակ Մեկ 8
Ամբողջ 4
Խզեր-թերթ 40 փարա.

ԻՍՏԱՆԲՈՒԼԻ ՊԻՏԻ ԱՑԻՏՏԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱՍԱՆ ՏԻՐ

ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԱԶ ՎԱՐԱՊԵՏ Ե ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԻԹԹԱՐԱԹ

Ղազիմամբ շինուած հալ հանքարան յուրեք Վիրքերեան տէր։
Գին նիւսիւն 30 փարա.

Ազգ-գիրասասանք, Զէյրէ Դիւրանը-գա, ֆորսանան գարշըմբանա, 298 Նիւ-մերօրը Մանչեսթրի Էֆեսեր հրատարակը-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱՍԱՆ ՏԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱՍԱՆ ՏԻՐ

ԹԻԼԷԿՐԱՖԻՅԻ

—o—

Բարիս 1 Մայիս

Ղրէյիսի ֆիւմհուր Բօշֆօրա մու. վասէլէթ խաբրէք, ֆէվզէլատէ ալ. գըշլանմըշ տուր։

Բարիս 1 մայիս

Ղէյիսի ճիւմհուր պու կիւն Բա. ռիսէ ավաէթ իթմիշ տիր։

Պէլիգրատան ալընան խապէրլէ. ռէ նազարէն, Սըրբիսթանտա չու. ղիշ զուհուրի տէն խէվգ էնտիչէ օլունմագտա տուր։

Բօմա 1 մայիս

Մուհաբբէրաթը ռէսմիեէեի հա. վի եէչի քիթապլէն միւթալասասը. ատան իսթինպաթ օլունուղունա կէօրէ։ Հապէշ գըրալը սուլ իս. թէմէեիպ, պիր ադիս, Իթալեանլէր թէքլիֆաթը սուլհիյեէսինի պիր թավրը ազամէթքեաբանէ իլէ ռէտա իթմիշ տիր։

Բօմա 1 մայիս

Իթալեա վէլի ահաբ Ճաղը պու. լունու�օլ հալդէ Բօմա ճիվարը. ատա տինամիթ թէճրիւպէսի իճրա օլունուղու սըրատա գաղալէն պիր խարթուճ աթէշլէնէրէք, պազը զապգիան եարալանմըշլար տուր։ վէլի ահա բրէնս տախի պիրազ զէ. տէլէնմիշ տիր։

Սօֆիա 1 մայիս

Իսթիլյատթանա տօղաեը մու. հաքէմէ օլունան պինպաշի ԲօրՖի տէօրթ սէնէ գալէապէնալիկէ մահ. քիւմ օլմուշ տուր։

Իսմիլիա 1 մայիս

Ալաֆրանկա ապրիլին 21 ինտէն 30 ունա գատար, Սիւէյշ գանա. լընան 105 սէֆինէ կէչիպ 1,910,000 ֆրանգ հասըլաթ ծմուշ տուր։

Մօսգուա 2 մայիս

Տիւվէլի էճնէպիեէ գօնսօլօսլարը մէհաֆիլինտէ, Պուլկարիսթան մէ. սէլէսինին սուրէթի ֆասլ ու թէս. վիրեէսի իչին, Բուսիա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի միեանընտա իթիլաֆ հասըլ օլմասը մէէմուլ ատտ։ օլու. նուեօր։

Պէրլին 3 մայիս ագշամ.

Իմբէրաթօր Ֆրէտէրիգին սըհ. հէթի էյիւէչմէքատ տիր։

Բօմա 3 մայիս ագշամ

Պու կիւն իբի ըէյի հավի, մէճ. լիսի մէպուսպն մասասընա վազ օ. լունան բուսուլալարտա, իթալեա ասքէրինին մասուատան ավտէթ իթմէսի թալեպ օլունուեօր։

Պու իբի ըէյ իւղերինէ, լաղմ կէլէն միւքեալէմաթ վէ թէտգը. գաթը իճրասը կէլճճէք չարշէնպէ կիւնիւնէ թաալիք օլունմուշ տուր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

—

Կիրիտ վիլայէթի վալիսի տէվ. լէթլու Գօսթաքի բաշա հազրէթլէ. րինին դապուլը իսթիֆասը իլէ, մէզքիւր վալիկէ, էօհտէսինէ չիւթպէյի բամիայի մէզարէթ թէպ. ճիհլ ելէ, Էսքիրնէ վիլայէթի վալի մուավինի սապգը տէվլէթլու Նի. գօլաքի բաշա հազրէթլէրի թալ. եին պուլրուլմուշ տուր։

Միանթէֆիգ միւթէսարրըֆը սա. տէթլու Սոֆիտ բաշաեա բիւմ պէյի ռէֆիայի միրի միրանի,

Ռիսումաթ էմանէթի ալէհիլեէսի մուհասէպէճիսի սատաէթլու ճէ. մալ պէյ էֆէնտիեէ բիւթպէյի ու. լեմ սրքիֆը սանիսի,

Էրզրում վիլայէթի տախիլինտէ Պայպուրտ գազասը գայիմագամ. լըղը, չուրաեը տէվլէթ միւտա. միի ումումիսի մուավինի իզզէթլու Իսմէթ պէյէ թէվճիհ պուլրուլ. մուշ տուր։

Մէճրիսի մալիեէ բէյիսի աշու. ֆէթլու Իպրահիմ էֆէնտի հազ. ըէթլէրինէ թէպտիլէն պիրի ճի. բիւթպէտէն Մէճիտի, վէ օրման վէ մէատին միւտիրի սաթուֆէթլու Ֆեարտա, վէ մալիեէ նէզարէթի ճէլիլէսի մուավինի Միւճաէտտին էֆէնտիլէր հազարաթընա թէպ. տիլէն իքինճի բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի, վէ նէզարէթի միւ. շարիէյէհա հուգուգ միւշավիրի սա. սատէթլու Բէֆիգ պէյ էֆէնտիեէ թէպտիլէն իքինճի, վէ մէքթուպիի մալիեէ գուտէմայի խիւլէֆասը. ատան հահի Արիֆ վէ Աշիր էֆէն. դիլէրէ միւճէտտէտէն ռէօրատիւն. ճիւ բիւթպէլէրտէն Մէճիտի,

Պիգա սանճաղը միւթէսարրըֆը սատատէթլու Զիվէր բաշա հազ. ըէթլէրինէ իչիւնճիւ բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի,

Պէյշեհիր ժանդարմա գուման. դանը ալայ պէյի իզզէթլու Հիւ. սէյին պէյ թէպտիլէն իչիւնճիւ բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի, վէ Պէյօղլու բօլիս մէճլիսի ըէյիսի Հիւսնիւ էֆէնտիեէ տեօրտիւնճիւ բիւթպէտէն նիշանը ալիի Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տուր։

Պու քէրրէ Կիրիտ վիլայէթի ճէ. լիլէսի վալիլիկինէ թային պու. լուրան տէվլէթլու Նիգոլաքի բաշա հազրէթլէրի, էվվէլքի ծապահ մա. պէյնի հիւմայունու Թահտարիեէ ազիմէթ, վէ մուախխէրէն Պէյզը ալիեէ կիտէրէք, դգթը սամիի Սատ. բաշավի իլէ միւլազաթ իլլէմիշ տիր։

—Անատօլու թիմուր էօլ խաթթ. լարընընն ինչասը իչին, Պանդը Օս. մանի վաքիֆասը իլէ Բարիտտէ պիր հէյեէթի մալիեէ թէշէքքիւլ իթ. միշ օլուպ, միզաքէրաթը լաղը. մէնին իճրասը զըմնընտա, գարի. պէն Տէրսատտէթէ վէքիլլէր կէօնդ տերիլէճէկինի Մանիթէօր եազըեօր։

— Շէրքֆսատը օլան իրատէյի հազրէթի Բատիշահի իւզէրինէ, Ի. տարէյի մոխուսէ վարիտաթընընն. միանասրֆաթէն ճիհէթի ասքերի. եէյի պէրրիեէ վէ ազահրիեէեէ թէրք ու թախսիս իսիւմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն, ազալիրէյի աս. քէրիլեէ մէէմուրին վէ քէթէպե. ռինէ մարտ մատը վիրիլմիկի կի. պի, պու կիւն ազիի ֆապրիգայի հիւմայունլարա, վէ մուախխէրէն բուսեսա վէ իմէրայի ասքերիեէ իլէ, Տէրզատտէթէ պուլունան պիր ճիւմլէ ալայ վէ թապուրլարա վէրիլմէճէկի եշիտիլմիշ տիր։

— Էվվէլքի կիւն 35 գըլթա ինչ կիլիզ վարքրու, զախիրէ ալմագ իւզրէ Դարաէնիզ լիմանլարընա միւթէվճիհէն լիմանըմզդան մի. լուը իթմիշլէր տիր։

—Էվվէլքի կիւն Դարաքէօյ թը. ռանվաեը, Թօքխանէ իլէ Ֆընտըգ. ը արասընա պիր ատէմ էգմիշ, վէ սէյիսի տէրհալ հապսէ ամրշլ. մըշ տուր։

—Բարիսատ իճթիմա իտէճէր օ. լան, ճէմիյէթի իքպալիէյի միւա. թէլիֆէաէ ֆախրի օլարագ պու. լունմագ իւզրէ, ազգթէօր Բոպէն. սան էֆէնտի չէհրի մէզքիւրէ միւ. թէվէճճիհէն, կէչէն կիւն չէհ. բիմիզէն հարաքէթ իթմիշ տիր։

—Վան էհալիսի մէօթէպէրէսին. տէն 90 գատար զանթրն իմզասը իլէ վարիտ օլուպ, զաղթալարտա տէրճ իտիլէն թէլէկրաֆնամէնին սու. էթի տիր։

Էրմէնի էհալիսի սընուֆը միւա. թէլիֆէսինին քէմալը ուպուտիեէթ վէ սատագաթլէ, խաքիբայի մէրա. հիմ իհթիվայի ճէնապը Շահանէ, ճրինէ արդա ճիւրաթ էյլէրիզ քի, էօթէտէն պէրու, Վան էհալիսինին սարը ատալէթհասը Շէհրինշահի. էրինտէ, նիյմէթի ատալէթ վէ հազ. գանիլեէթէ միւսթաղրաղ, վէ հէր վէճճէլ, իսարէյի մէմլէքէթ, վէ սասեիլ վէ էմնիյէթատէն միւթէ. շէքքիւր, վէ հալ ու քեարտա, իւ. ֆիտ վէ էմէլ, վէ ինթիզարըմզդ. մէրհամէթ ու ատալէթի սէնիյէեի ճիհանտարիլէրինէ միւնհասըր օլա. ճակ, խարիճատէն հիչ պիր կէօնա սահապէթ վէ մահուսաթ, գա. թիէն ինթիզար իթմէէրիզ պինապէ. րին էֆքեարը պաթրլէեէ թէպա. իյէեթլէ, ըիզայի մէքեարիմ իրթի. զայի ճէնապը Շահանէլէրինէ մու. ղայիր պաղը մէթալիպ վէ ամայ սէվտասընա մէյլ իտէն Բօրթապ. եաձ վէ Միհրան վէ սայիրէ կիպի ֆէսատէնին էվվէլճէ պուրատան թարա ու թէպեիտէրինտէ քէնտի. միզի պախթիեար ատտ իլլէտիկիմիզ միսիկլու պու քէրրէ տախի ֆէսատ. էյի մերգումէնին պագրյեեի ա. սարը իլգաթ վէ թէսվիլաթընն (աղտաթմազ) իճտպաթընա պաղըլ. մասը,

Վէպուրատաքի էրմէնի գուլլարը. ընն, պու կիպի թէսվիլաթա իչթի. բաղ էյլէմեակինին մէյտանընի. պուլթէ վարտրըրմասը հասէպի իլէ պիր գաթ տահա մինէթտար վէ թէշէքքիւրկիզար իսէքտէ, քէնտի մէնֆաաթլարընը ճէլպ վէ թէէմին իչին, էրմէնի միլլէթի գուլլարընն. լէքէտար օլմասընը իրթիբաթապ ի. տէնլէր, թէշէպպիւսաթը միզիքէ. լերինէ տէվամ իտէկէլիպ, պու գա. պիլէն օլմագ իւզրէ, Վանտա ին. կիլիզ թէպասը պուլունմատրղն. տան ինկիլիզ գօնսօլօսխանէսինին վիճուտինէ պիլէ լիւզում օլմատրղը վէ չիւնքի, պէրվէճճի մասրուզ փսլա հաճէթ պուլունմատրղը վէ պէջրլէ պիր թէքթիչի պրբանընն էրմէնի միլլէթի գուլլարրտա հիչ պիր վագրթ գապալ իթմէեէճէկի ճիհէթլէ, մէզքիւր գօնսօլօսխանէ. նին տէվամ վէ պագասը էսպապը, գուլլարընճա մէճՀուլ իսէտ հէլէ թէրճէմանլրղընտա պուլունան Վան. լը էրմէնի նշանիկ նամ քիմէնէ, էսասէն սերսէրի վէ էտանի մա. գուլէսինտէն օլուպ, իչի վէ կիւֆիւ իֆիսատան իպարլէթ օլտուղունտան պու քէրրէ տախի, կիւեա քէնտի. սինի տէօրթ չախս գալտրրրպ, պիր իբի կիւն տաղտա ալը գօյմուշլար. տա, իբի պէեազ մէճիտիյէսի իլէ. պիր սատթընը ալմըշլար տէյի պիր չարեա չըգարարղընտան, վէ պու. նան սըհհէթինէ մէմլէքէթիմիզտէ հիչ պիր ֆէրտ գալիլ օլմատրղն. տան, վէ ֆիքրի ֆէսատը իլէ, թաս. ի իլլէմիշ օլտուղունա գաթիէն չիւպհէ գալմատրղընտան, սայէլի մէքեարիմվայէյի ճէնապը Ռատի. շահիլէրինտէ, նայիլ օլտուղումուզ քէմալը ասալիշ վէ իսթիրահաթն. ու սանիա իլէտէ իթալ օլունմասը. նա վէ հէր հալտէ զաթը կէրտան սրֆաթը, մրլիլքեանէլէրինէ, քէ մալը տէրէճէսատրդ վէ ֆէրմանպէր. օլան էրմէնի գուլլարընն պէօյլէ պիր միւֆտա սէպէպի իլէ, սուի զանն թահթընա պրբաղլմասընա, մէրհամէթի սէնիյէեի չէհրիեարի. լերի գալիլ օլմատաճաղընա մէպնի, մէրգումվարը պուրատան գալտը. ըլմասընը քէմալը թէէտտիպ վէ միւթավաթլէ արդ ու իսթիրհամ էյլէրիզ հէր հալտէ էմր ու ֆէրման չէվքէթլու Բատիշահըմզդ վէլինիյ. մէթթ պիմինէթիմիզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին տիր։

ԻԼԱՆԸ ՐԷՕՄԻ

Տէրսատէթ էվլաք վէ ազար վէրկիսինին միքէլլէֆէյն թարա. ֆընտան վագթ ու զէմանը իլէ ի. ֆա օլունմամասընտան տօղաեը, մէզքիւր վէրկիտէն մըգտարը քիւլ. լիսինին պագաեատա պուլունու. ղու անրաչըմը, վէ հէր նէվի միւ. ռէթթէպաթը էմիրիեէնին վագթ ու զէմանը իլէ իսթիհսալինտէքի լիւզումու գաթի պէտիհի օլտու. ղու կիպի, վէրկիսինի վագթը իլէ վիրմէեէնէր հազգընտա տախի, թահսիլի էվվալ նիզամնամէսի հիւ. միանճէ մուամէլէ գրլընճաղը տերքեար պուլունմուշ օլմաղլէ, հէր շախսըն միւթէրաքքիւմ օլան էմլաք վէ ազար վէրկիսինի, ու. սուլի տարիէսինտէ վագթը իլէ թէսվիեեէ միւսարաաթ իլլէմէսի իլան օլունուեր։

ՍԱՐՍԱՖԻՑԵԷ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՈՐ

Եոհ. Ուր	Մէրթ)	
» » Ապր. 22 գուբոն. Բ. Փ.		15-27
» » Ապր. 23 սապահ աչ.		15-27
	էն Նիւքսէջ	15-28
» »	էն աշաղը	15-27
» »	սաաթ 6 ոչ	15-27
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը		24-30
Բ. » » »		14-25
Գ. » Օսմանլը լիրասը		15-27
Իւնիֆէյ քուրսն քէսիյ Ինկիլիզ		–
Բուսվիլ զըմէնարչէր		40 7/8
Բաքար ղարար		
Հավալէթիզ »		27½
Ղզեմ Ֆայէզի »		7-

—

ԱԳՍԻՕՆԻԱՔ ՖԻԵԱԾԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6 %	Բ. Բ.	7-19
Մօսիէթ ժէնէրալ	6 %		4-14
Իսթանպոլ պանգասը			6-28
Սօսիէթէ օթման			4-15
Թրամվայ	5 %	Բ. Բ.	410
Լավրիում (մատէն)			130

—

Գոմանը 1 էրոբը 100 գուրուշտան Ղ. Ֆր.

Ինկիլիզ լիրասը	111-18
Ֆրանսէզ ալթունու	88-26
Ռօլ	90-36
Իրիմիզ ալթունու	51-50
Ղէնաշ մէճիտիյէ	103- 8
Մէթալիզ	101-10
Պէլճիք	103-15
Ղէթալոզ	103-15
Թասվիլեէյի էսհամ էն եիւքսէք	12-
» » աշաղը	12-
» » Սաաթ 3	12-
Խարպօն գայիմէսի գուչիք	10-75

—

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱՀԻԼԻ

		Ղր. Բր.
Գաբանը	Բ. Բ.	35—22
Ալբլոը		35—

ԱԶԳԱՅԻՆ

—o—

ԵԿԵՂԵՑԻ

Հայաստանեայց

Մէզքիւր բիսալէյի բուհանիլեէ վէ միւֆիտէնին 8 ինճի ճիւզի տախի չըգմըշ տուր։

* * *

Խմբագիր տէր,

Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. խորհրդոյս անդամներէն Մեծ. Տերք Յարութիւն էֆէնտի Մօստիճեան և Յարութիւն էֆ. Շէքէրճեան, թաղիս Ս. Լուսաւորչեան վարժարանի 31 աղքատիկ աշակերտուհեաց, նոյնպէս Գումգապուի Հայ և Յոյն ընկերութիւնը՝ Պէզճեան Մայր վարժարանի 17 աշակերտուհեաց համար բարեհաճեցան մէյմէկ ձեռք ղրեստ նուիրել, որոց համար Թաղ. խորհուրդս հրապարակաւ իւր ջերմ շնորհակալիքը կը յայտնէ եւ կը խնդրէ որ խորհրդոյս սոյն շնորհակալեաց թարգմանն կանոնի հրատարակելով սոյն բարեգործութիւնը պատուական լրագրոյդ միջոցաւ։

Մնամք յարգանօք

ի Դիմաց Թաղ. Խորհ. Մայր եկեղեցւոյ,

Վ. Ատենադպրի Ատենապետ
Սէրգ Հանէրեան Մկրտիչ Իսկէեան

22 ապրիլ 1888

* * *

ՀԻՕՎԻԹ ԶԱՅԵԹԱՍԸ

Էնֆիեաճեան վարդապետ վէֆաթ իտէլիաէն պէրու, Մէճմուայի Ախ. պար պիւթիւն պիւթիւն թէպտիլի մէսլէք վէ լիսան իտէրէք, Դաթո. լիքլէրտէ տէրքեար օլան նիֆագրն տէֆիյլէ, իթթիֆագրն հուսուլինէ տայիր լիսան իսթիմալինէ պաշա. տրղընտան, վէ պու միանասիպէթ. լէ ճիզվիթ զաղէթասըտա իսթէտիկի կիպի ֆէրբլատագ չէվիրէրէք իսթի. ֆատէ իտէմէզ օլտուղունտան, կիզ. լի վէ աշիքեար սուրէթտէ ճիզվիթ. լիլլէր իճրա իլլէմէքատէ իտի, նա. սըլ քի, խապէր ալտրղըմզդա կէօ. րէ, կէչէն կիւնքի պաղը գըլ ու գալէ տախի մէզքիւր զաղէթա սէպէպի. եէթ վիրմիշտիր, չէօյլէքի, պիր թա. գըմ եալան եանլըշչէրէր եազարագ, պաղրյարրը պիհինլէրինի իրալ իլ.

լէտիկինտէն ի ԱԹԹԷՖԱՖԸ իճրա. սը թէէխէքէյէ պէտ կիւնէ ֆալմրշ տը, վէ զանն ֆոէրիզ քի, արթըգ պու կիւն իճրա պիրլէ՝, եարընաա Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրէ, Ս. Յովհան Ոսկերերան քիլիսէսինտէ պատարագ իտէճէք տիր։

* * *

ԽՕՍՆԱԿ

Հայ եկեղեցւոյ

Մէզքիւրիսալէյի ռուհանիյէէյի միւֆիդէնին խւշիւնճիւ-նիսախէսի տախի չըգմշ տը։

Խօսնակ 16 սահիֆէտէն իպարէթ օլուգլու հալտէ հաֆթատա պիր նիւսախ չըգմագտէ օլուպ, սէնէլի. կի 30 ղրշ. տէօրթ այլըգը՝ 10 ղրշովէ քէօյլերին քահանալարը իչին իսէ, եբաբզը եալընըզ 10 ղուրուշ տուր, վէ նիւսախէսիտէ 20 փարաեա սաթըլմագտա տը։

Մէզքիւր ըիսալէ իչին մէքթուպ եազմագ իսթէեէն,

«Խմբագրութիւն Խօսնակ հանդիսի,

Ի Պատրիարքարան Հայոց Գումգաբու» տէյի եազմալը տը։

Պիզճէ հէր եպիսկոպոս վէ հէր վարդապետ վէ քահանայ, մէզքիւր ըիսալէեէ՝ մէճպուրի օլարագ ապօնէ եազտըրըլմալը տը։

ԱՐԵՒԵԼԻՔ ՎԷ ՊԱՂՏԱՏ ՄՈՒԽՈՊԻՐԻ

(5997 ԹՎՈՒ ՆԻՍԱՆԻՆ ԳՈՒԷՏԷՅԻ)

Պիզիմ տիպլօմաթ, կիւեա քէնտի արգատաշլարընտան օլան, վէ ամվանատան պուլունան պիրինէ սօրուէօր կիպի, խան հազրէթլէրինէ թէքլիֆսիզճէ, «Նէ՞ տէրսինիզ, Իսթիգպալինիզէ, (եանի իլէրուտէ օլանագ օլան հալինիզէ) տայիր պիր ֆիրսրի մախսուսունուզ, վէ եախօտ կիզլի նիյէթլէրինիզ վա՞ր մը տը՞» տէյիր սիւալ իմմիշ։ պու տախի մէրգ մուն քէնտիլագըրմըշը տը, իչթէ քէնտինին երեւելի Արեւելքինտէ, չէօյլէ եազըլմըշ տը։

«Զեր ապագային համար ունի՞ք յատուկ խորհուրդներ կամ դիտաւորութիւն մը։»

Պու իսկէօյլէ պիրսիւալ նիր քի, բօլիմիզա մէյանընտա վէ զեմանընտա, ատկիլ եապանճը վէ ատի պէնգ ատէմ, էօյլէ պիր մուսագամ զաթա, իլա, հէր իքի գարտաշ բրէնսէր պիլէ, պիր պիրինէ թագտիմ իտէմէզլէր, հարպու քի, ատքիզ օն սէնէտէն պէրու, պիզատէ օր մէրթեզէ էճէճլէր բէլա օլմուշ տուր քի, հէր չէեէ ճիւրաթ իթ, մէքտէ, վէ հէր ճիւրաթլարընընա, մատտի վէ մանէվի զարարլարընը թէքմիլ մէյլէթիմիզէ չէքտիրմէք. տէ տիրլէր...

Օգուեան զաթլար, հիչ պէօյլէ պիր սիւալ օլապիլիր մի տէյի թէ. ճճիւպ իթմէմէլիյինիզ չէնտ քի, պի զիվ տիպլօմաթ, օլամագ օլմասընը, քէնտիսի տախի իգբար իտէրէք։

«Մանր էր այս հարցումն և մանաւանդ դժուար պատասխանն, ուստի և թանը լուեց և դլուխը ծռելով սկսաւ խորհիլ, ապա ըսաւ՝ «Ապագայս Հնդկաստանի մէջ բնակիլն է, և յաւել մեղմիկ անթարթ ինձ նայելով. «Զի ճայի ին սուխէն էսթ», (այս խօսքի տեղը չէ)։»

Եանի,

«Պու սիւալիմ բէք տաբը օլուպ, վէ ճէվապտա բէք կիւճ օլտուղունտան, խան հազրէթլէրի սիւքիւթ իթտի, վէ պաշընը էկէրէք տիւչիւնմէկէ պաշլատըգտան սօնրա, «իսթիգպալիմ Հինտիսթանտէ իգամէթ իթմէքլիք օլաճագ տը, տէտիքտէն պաշգա, եավաշճաճըգ, վէ կէօզլէրինի գարամագսըզը պիրէ պագարագ տախի, Աճէմճէ օլտուղու հալտէ, «Զի՛ ճայի ին սուխէն էսթ, պու լագըրտընը եէրի տէկիլ տիր.» տէտի։

Պիր սինէք պիր արսլանա պէլա օլուպ բահաթսըզ իտէպիլտիկի կի. պի, պու պիզիմ Ալլահըն պու տաղասը տիպլօմաթ մուխպիր տախի, զէ՛. վալը խան հազրէթլէրինէ պիր պէ. լա օլարագ, պաշընը էկիպտէ տիւ. շինմէքլիկէ, վէ ըրգսըզտան, սապր իտիպտէ, ըրգընը սաթըն ալմագլըգ տարպը մէսէլինէ թէվֆիգան, «պուրատա պու լագըրտընը Մինասիզ պէթի եօգ տուր» տիմէքլիկէ մէճ պուր օլմուշ տուր։

Պուտալալըգ իչինտէ պաշգա պիր պուտալալըգ տահա պէեան իտէլի՞մ մի։

Խան հազրէթլէրի, «իսթիգպալիմ, կիտիպ Հինտիսթանտէ իգամէթ իթմէքլիք օլաճագ տը» տէմիշ իքէն, պիզիմ տիպլօմաթ իսէ, կիւեա անլամամըշ տը կիպի թէքմիլ տանկալալալըգը էլէ ալարագ. «Հինտիսթանա կիտէճէ՞ քմիսինիզ» տէյի տախի սիւալ իթմիշ տիր։ Վէ խան հազրէթլէրիտէ, «Մի կաղ հակառակ չարին» քէլամը մուգատտէսի ահ. քեամընճա, պէոպէլի լագըրտըեը գըսսա քէսէրէք պաշընտան տէֆ իլլէմէքլիք Նիյէթիլլէ, «Եվվէթ, Պաղատատա վէ հավալիսինագ պուլունան զիեարէթ մահէլլէրինէ կիտիպ զիեարէթ իլլէտիքտէն սօնրա, կիտէճէկիմ տիր» տէմիշ տիր։

Իշպու իւշիւնճիւ բէրտէ տախի պիթտի, կէլէլիմ չիմտի տէօրտիւնճիւ բէրտէեէ։

Նասը քի սէօյլէտիք, իւշիւնճիւ բէրտէտէ, կէրչիմագարա իբիլէշմիշ իտի իսէտէ, չիմտիեէ գատար, օլսօնրատան կէլմիշ օլան մասգարա օեունա գարըշմաեըպ սիքիւթ իլլէմէքտէ իտի, հարպու քի, պու տէֆտատա օեունա մէրգում պաշլատարագ, վէ գաշ եաբաեըմ տէր իքէն, կէօզ չըգարմագըզը գալգըշարագ։ «Ռուսիա տէվլէթինին, հագգը տալինիզտէ հիւանի թէվէճճիւհիւլերի վար տը, վէ հիչտէ չիւբհէ եօգ տուր քի, էկէրչի մէյմքին օլուպտա Ռուսիաեա կիտէճէք օլուր իսէնիզ պիւյիւք հիւրմէթլէ գապու օլունտաճագսընըզ տը» տէմիշ տիր։

Անլաշըլան պունուն պուտալալըգընը տէրէճէսի՝ տահա զիեատտէ, վէ բէք չօգ զիեատտէ օլտուղունտան, վէ տիւշիւնտէտէ Շահ օլան շաշգընլարտան պուլունտուղունտան, անճագ պիր սէֆիրի քէպիրին, վէ եախօտ վիւքէլայի ազամտան պիրինին տիհանընտան չըգապիլիր օլան պիր լագըրտըեա ճիւրաթ իտէպիլմիշտիր։

Խան հազրէթլէրի, պու լագըրտըլար իւզերինէ ալթ իւսթ օլտուղունտան, կէրէք լէհճէսիյլէ վէ կէրէք էլիլէ, վէ անլէր ֆէհմինտէ օլմատըգլարը հալտէ, էթրաֆընտա հազըր պուլունանլարը կէօսթէրէրէք, օլ եօլտա լագըրտըլար իթմէմէլէրինի, չէօյլէ քի, անլէրին իչլէրինտէ, ինկիլիզլէրին ճասուսլարը պուլունաուղունու անլաթտըրմըշ, վէ պատէհու սէօհպէթի տէկիչթիրէրէք տախի, «Սիզ գանղի միլլէթտէնսինիզ» տէյի սիւալ իլլէմիշ տիր։ Վէ, էվվէլա պիզիմ տիպլօմաթ, վէ պատէհու տախի տիկէր Ռուսիալը փիպլօմաթ, Հայ օլտուգլարընը, վէ պիզիմքինին Իսթանպօլու օլուպ, վէ տէվլէթի Ալիյէ թէպասընտան օլտուղունու անլաթտըրաշը կիպի, տիկէրի տախի Եուշիւի վէ Ռուսիա թէպասընտան պուլունտուղունու անլաթտըրմըշ տը։

Քեա՛շքի Հայ օլմաեա իտինիշտէ, միլլէթին իքի գըսմընը տախի անընա, պէօյլէ պիւեիւք պիր լեքեի սի՛ւրմէեէ իտինիզ։

Ամանեա Բէչպիմ, պիզիմ միլլէթտէ, իչէ գարըշան վէ գալգը. շան ատէմլէր, տայիմա պու եօլտա պուտալալարտան մը իպարէթ օլա. ճագլար ըսը, եկէրչի պու եօլտա պիր պուտալալըգ, եալընըզ պու իքի զեվզէքլիքլէր իւզերինտէ վէ եալընըզ իլք տէֆա օլարագ զուհուրա կէլմիշ օլսա իտի, բէք պիւեիւք պիր քէտէր սայմամագլըգա ճէսարէթ իտէպիլիր իտիք, հալպու քի, այնի զեվզէքլէր թա միւթէվէֆա ներսէս սրբազան կիւնիւնտէն պաշլամըշ... զիր գաշ տուզինալար կէօրիւմիւշ է, աիւր վէ հաթթա շիմտիեէ գատարտա պուլունտըգլարը, իհթիմալ տէն պուլունմագտա տը... ճճապա պիր գաշ սէնէլէր քարտուղարլըգ զրֆաթը յա Մատիսլէրտէ եիւլէրճէ տէֆալար զիքրի կէօրիւլմիւշ օլան, վէ չիմտի իսէ, մահուտ կեդրվարժարանտա, մենճ աղալարընը էժրի իւզրէ կառավարիչլիք իթմէքտէ պուլունան Զէրաղ Մինաս էֆէնտի տախի. մէքիք կիպի կիտիպ կէլտիկի... սէրայլարտա, ճու եօլտա՞մը պիր տիպլօմաթլըգ իճրա էյլէմիշ տիր... շիւբհէսի՞զ...

Նէ՞ պիւյիւք ֆաթատիթ։

Էյեուպ խան հազրէթլէրի, մէրգումարընը Հայ օլտուգլարընը իշիտինճճ, «Թանըրըմ էրմէնիլէրի, կերչի Աճէմիսթանտէ չօգ ֆէնալըգլար չէքմէքտէ, իսէլէքտէ, նասը քի կէօզլէրիմիզտէ կէօրմիշիւմ տիւր, ֆաֆթաշ խապէր ալտըղմա կէօրե. թիւրքիատա չօգ բահաթ իմիշլէր» տէմիշչ, վէ պունկլատա՝ էօյլէ օլմասընը թատանդ իթմիշլէր։

Թէաճճիւպ օլունուր քի՝ պիզիմ տիպլօմաթլար, խան հազրէթլէրինին լեսանընտան օլարագ, Ռուսիա տախի Հայլարըմըզ հագգընտա տախի պիր էֆքեար պէեանընա գալագըշմամըշլար տը։

Պատէհու, չէնտ տաղրքա տահա լի զո մուզ սուրէթտէ լագըրտըլար իթտիրտէն սօնրա, էօյլէ պիր քէնտիսինի ճառուսլար օրթատընտա տը իթիգատընտա պուլունարագ, լագըրտը իթմէկէ գօրգմագտէ պուլունան զաթը տիհանընտան, հիչ պիր էսրար ալմագլըղը միւմքին օլամատճաղընը տիւշինիւպ իսքեաթ օլտուգլարընտան, արթըգ պըրագրպ չըգմագլըղա գարաք վիր միշլէր, վէ մինատատ յի ալիյեէլէրինի Ֆալէպ իթմիշլէր իմիշ։

(Տէվամ)

ԶԻՀԻՆ ԽԱՍԹԷԼԻԿԻ

Ա.

Ինսանընը պէտէն վէ պէյնինէ ատրիզ օլան էնվալ՝ իլլէթլէր վէ խասթէլիքլէր կիպի, ռուհինտէ վէ զիհնինտէ տախի պաղը մանէվի խասթէլիքլէր վագը օլուր քի, էնվաեի բէք չօգ տուր։

Պու սէպէպտէն, Գլատոն, Սիրակուսանընը իսլահը ահվալը զըմնընտա մէէմուրէն Սիչիլեաեա ազիմէթ իթտիկի վագըթ տէմիշ իտի քի, «պիր պաշ աղրըսընա միւպթէլա օլան Սիրակուսանընը թէտավիսի իչին կիտիեօրում» տէյի։

Հագգըգաթէն պու մէշհուր ալիմին ճէվապը մէզքիւրու բէք սէվապ տը, չունքի, հէր նէվի իտարէսիզլիքլէր, վէ անլէրտէն ինթաճ իտէկէլէն կիւնակիւն չիրքինլիքլէր, վէ տելկիրլիքլէր, զիհին խասթէլիկինին մազարրաթը սարիոյի մանէվիյեէսի տիրլէր։

Շու հագգըգաթը քէնտիմիզէտ հասը իտէրէք, պիր վագթտան պէրու, պաշլըճա պիր գաչ մաթուհ էլէ սաեըսը մահտուտ օլան պաղէնտէ թէճրիւպէսիզ կէնճլէրին գըլաղուզլուղու ուղրուընտա եուվարլանմագտա պուլունան իտարէյի միլիեէմիզին իսլահը իչին, շու կիւնլէր պիր մէեմուր թայեին իթմէմիզ լազըմ կէլսէ, մէեմուր օյաճագ զաթըն, Պղատոնուն մէզքիւր ճէվապընը, պիհագդրին պիզէտէ իրթապ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունաճաղը տերքեար տը։

Իֆատէմիզի, կէօկէ նէրտիպան գուրմագ թէչէպպիւսաթը կիպի իքի նէվի էսէրի էվհամ (խէեալի շէյլէր) իլէ իսպաթ իտէլիմ։

Պիրիսի շու տուր քի, պու կիւնլէր, եկեղեցական վէ աշխարհական սընըֆլարընտան միւրէքքէպ, վէ չէնտ նէֆէրտէն իպարէթ մաալիւմ օլան ֆըրգայի միլլիեէ, հալպ օլունուպ պիթմիշ օլան մահուտ կաթողիկոսուգ մէսէլէսինի, թէքրարէն ո.եանտըրըպտա, իղանէ իտիլմիշ պուլունան հուգուգումուզուն, կիւրեա իրճանինէ (կէրի տէօնմէք) չալըշճագ իմիշ։

Տիկէրի տախի, պունճա միւհիմ իհթիեաճըմըզ իւսթ իւսթէ իսթիֆէտիլմիշ, վէ ալթտա գալանլար իսէ, պիթիւն պիթիւն ունուտուլմագ տէրէճէլէրինէ կէլմիշ օլտուղու հալտէ, անլէրի քեամիլէն եիւզ իսթիւնէ թէրք իլէ, շու արալըգ պաղը բանուէլէրիմիզ թարաֆընտան, էրմէնի հուրուֆաթընէն ասմաթը (սէսլեր) մէֆգուտէսինի պուլմագ, վէ պօզուլմուշ թէլաֆֆուզըրը տօղրուլթմագ իհթիեաճընը իլէրի սիւրմէկէ գալգընշըլմասը տը։

Ալլահը սէվէն սէօյլէսին... պանլար զիհին իլլէթինին ասարը վէխմէսի տէկիլլէր տիրտէ, եա նէ՞ տիրլէր...

Կաթողիկոսուգ մէսէլէսինին մազարրաթը մէլհուզէսի, էկէր ռէմուզ միլլէթէ սեիտ օլմամըշ օլան փտի, ամվլերի իչին «ընէֆէս եէթիշտիրէ պիլիրլէր» իսէ, պօրազանը պաշը օլմասունլար» տէր կէչէր իտիք իսէտ, պու եօլտա նագպիլիլիճրա պուլունան, վէ, եվվէթ, երինէ տերիզ, ասիմանէ նէրտիպան գուրմագլըգը գալգըշմաշլըգ կիպի օլան պիր էվհամա, իթիգատ իտէճէք գատարտա սաֆտէրուն օլմատըղմըզտան, վուգուա կէլէճէք սօնրասի քիչիւք լիւկիւն, եվվէլքիլերտէն պէշ պէտ, թէր օլաճաղը, վէ ճէրսընը, ղամուշ միլլէթին ճիկէրինէ թօգունանաճաղը հագգընտա, չիմտիտէն հիսս իթտ մէքտէ օլուուղումուզ գօրգունու զապթ փտէպիլմէքլիք, պիր վէճկէ էլիմիզտէն կէլէմէեօր։

Նէթէքիմ, զիշը օլունան կաթողիկոսուգ մէսէլէսի հագգընտա, մուխալիֆի՝ն կիւրուհու թարաֆընտան, էվվէլ ախըր վագը օլան մուամէլաթը, վէ օլ պապտէ միւթեատտիտ զազէթա նիւսխէլէրի տօլտուրան միւպահասաթը, հէման հիչ պիրիսի, ադլ ու մանթըգա մուվաֆիգ օլմատըղնա պագիլը իսէ, պունտան պէօյլէ ամզաճագ օլանընտա, պիր մուն ֆէն օլաճաղընտա շէքք ու շիւբհէ եօգ տուր։

Իմտի, ֆըրգայի մէզպուրէնին, հէման իլք տարմը աթմասընտան ագաէմ, սրրֆ միլլիեէթ հիսսիյատ թընտան մէճլանպէն, վէ հագգանիյեէթ իթթիֆագէն, պաղը միթալաաթը ախբէմիզին պէեանընա միսարաաթ իտէրիզ, չէօյլէ քի։

Կաթողիկոսուգ մէսէլէսինէ տա. յիր չիմտիեէ գատար նէշր օլունան միւպահասաթը քիւլլիյէ իչինտէն, թէֆէրրուաթ գապիլինաէն օլանլարը, վէ պիր թարաֆկիրլիք ռուհունա, վէ պիր վէնֆատաթը շախսիյեէ ուֆուգու կէօրէրէք, մէսէլէյի էսասիյեէտէն ինհիրաֆ իլլէմիշ պուլունանլարը թէֆրիզ իտիպ տէրիւքնիւ մատէեի պուլմաճըգնա, արանքլան ասըլ հագգանիյեէթտէ պուլունամասաճաղընտան, քիւլլի իգատամըմըզմէվվել էմիրաե, անը պուլմագլըգ պագընտա օլաճագտը։

Իմտի արաեալըմ,

Մալիւմ օլտուղու իւղրէ, կաթողիկոս ինթիխապընա տայիր, միլլի ղազէթալարտա, պու անէ գատար, կիւնակիւն էֆքեար, վէտէ միւխթէլիֆ հիւքմ ու գաբար պէնայրը օգունտու, վէ էլան տախի օգունմագտա տը։ արաեաճաղըմըզ նագթաեը, գանղի ղազէթանընը գանղի պէնալէրինտէ պուլաճաղըմըզը թէտգիգատն էվվել չունու ունութմաեըզ իչարտա քի, ճէրիտէյի Շաբգըյեէ սիւթունլարընընա տախի կաթողիկոսուգ մէսէլէսինէ, վէ Գերմեկիսեդեկ սրբազանընը հիմաեէրինէ տայիր պաղը միւպարտաաթ ու միւթալաաթ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, անլէրէ, սրբֆ պիր բէսիմ վէ նազրը, վէ ռէբսիմ ճէբսընա սրգրսընա, վէ խայր ու ղարարընա, ուղղատան ուղղտա պիր պագըշ տը՝ սիմէք իչին մուազերէթի մէյդուամըզ վար տը։

Զիրա, ղազէթայի մէզքիւրէնին սահիպ իմթիեազը տախի, իթիրաֆընտա իմթինա իտէմէզ քի՝ մէսէլէյի մաալիւմէ, նէ բարալըգ, վէ նէտէ հասունիսթիք քէֆֆիյեէթլէրի օլուպ, իլա, Արարատեան մայր աթոռ, վէ էջմիածին ռաթողիկոսլուղու մատտէսի օվմագտան նաշի, քէնտիսինին ղազատա մէտխալի եօգտուր, նասը քի պիր ըսբալըգ, եատա գարտինալըգ, վէ Հռովմական աթոռա տայիր պիր հուգուգարամագլըգ մէսէյլէրի գուհուր իտէր փտէ, պիզէ էօլլեեիզ։

Պինաէն ալէյհ, էջմիածնական աթոռ հուգուգունա էսասէն զնտա օլան Հռովմա քիլիսասը հուգուգունուն թէէսսիրի իլէ իհաթա ծլունմուշ պիր ֆէքքրին մուհաքէմէսինէ, պիզ Լուսաւորչական Հայլար, հիչ պիր վագթտա էմնիյեէթ իտէմէեիզ, կիւվէնէմէեիզ, վէտէ պիթթագի պիզիմ իչին թէհլիքէլի տիր տիմէմէլիք իտէմէեիզ։

Իմտի, պու կիպի մէսէլէլէրտէ, սրրֆ պիր հավատիս իթասը նագթաբընտան իլէրի կէչէն ղազէթայի մէզպուրէ, իպարէչէրինի, վէ գալպէն պիրլէշմէսի լա մուհալ իքէն, գալէն իչէ իչթիրաքա սիւրինմէքլիքլէրինի, տիւգճ, եա վազիֆէ թանըմամաշլըղա, վէ եատա ուժում միլլէթի պիր ամա եէրինէ գօրճասընա պիր պի գալտանէ քիւսթախլըգա վիրմէքլիքէն պաշգա խաթրընընը պիր շէյ կէլմէեօր։

Հէլէ ղազէթայի մէզպուրէնին, Մելքիսեդեկ սրբազան մէսէլէլէրինտէ, էթթէքլերի թօքաեբտես, պիւթիւն վիճուտի իլէ իչինէ աթբլմըշ օլմասընընը ճէվապը, բէ՛ք գօլայ... վէ չիմտիլիք նէղաբէթէ քիաեէթէն սիւքիւթինի իբթիեաբ իթմիշ օլտուղումուզդ պիր չիֆթ սէօզտէն իպարէթ տիր։

Շիմտի պիզէ գալը պու խուսուսատա պիր ազ՝մ թէճճիւպ վէ էսէֆ... օ՛տա պաշգա պիր շէյ իչին օլմաեըպ, անճագ, ամբոր մահտուտ պիր գաչ եկեղեցականլարը. մը, վէտէ մաալիմ օլան եօլունա շաշըրմըշ թագըմլարըմըզ, վէ ճաթթա, Դերմ Մելքիսեդեկ սրբազանընընը թարաֆլարընտան, մէզքիւր վարագանը սիւթունլարընա միւրաճաաթ օլունմագտա պուլունմասը

հու, վէ պիր վէնֆատաթը շախսիյեէ ուֆուգու կէօրէրէք, մէսէլէյի էսասիյեէտէն ինհիրաֆ իլլէմիշ պուլունանլարը թէֆրիզ իտիպ տէրիւքնիւ մատէեի պուլմաճըգնա, արանքլան ասըլ հագգանիյեէթտէ պուլունամասաճաղընտան, քիւլլի իգատամըմըզմէվվել էմիրաե, անը պուլմագլըգ պագընտա օլաճագտը։

Իմտի արաեալըմ,

Մալիւմ օլտուղու իւղրէ, կաթողիկոս ինթիխապընա տայիր, միլլի ղազէթալարտա, պու անէ գատար, կիւնակիւն էֆքեար, վէտէ միւխթէլիֆ հիւքմ ու գաբար պէնայրը օգունտու, վէ էլան տախի օգունմագտա տը։ արաեաճաղըմըզ նագթաեը, գանղի ղազէթանընը գանղի պէնալէրինտէ պուլաճաղըմըզը թէտգիգատն էվվել չունու ունութմաեըզ իչարտա քի, ճէրիտէյի Շաբգըյեէ սիւթունլարընընա տախի կաթողիկոսուգ մէսէլէսինէ, վէ Գերմեկիսեդեկ սրբազանընընը հիմաեէրինէ տայիր պաղը միւպարտաաթ ու միւթալաաթ կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, անլէրէ, սրբֆ պիր բէսիմ վէ նազրը, վէ ռէբսիմ ճէբսընա սրգրսընա, վէ խայր ու ղարարընա, ուղղատան ուղղտա պիր պագըշ տը՝ սիմէք իչին մուազերէթի մէյդուամըզ վար տը։

Զիրա, ղազէթայի մէզպուրէնին սահիպ իմթիեազը տախի, իթիրաֆընտա իմթինա իտէմէզ քի՝ մէսէլէյի մաալիւմէ, նէ բարալըգ, վէ նէտէ հասունիսթիք քէֆֆիյեէթլէրի օլուպ, իլա, Արարատեան մայր աթոռ, վէ էջմիածին ռաթողիկոսլուղու մատտէսի օվմագտան նաշի, քէնտիսինին ղազատա մէտխալի եօգտուր, նասը քի պիր ըսբալըգ, եատա գարտինալըգ, վէ Հռովմական աթոռա տայիր պիր հուգուգարամագլըգ մէսէյլէրի գուհուր իտէր փտէ, պիզէ էօլլեեիզ։

Պինաէն ալէյհ, էջմիածնական աթոռ հուգուգունա էսասէն զնտա օլան Հռովմա քիլիսասը հուգուգունուն թէէսսիրի իլէ իհաթա ծլունմուշ պիր ֆէքքրին մուհաքէմէսինէ, պիզ Լուսաւորչական Հայլար, հիչ պիր վագթտա էմնիյեէթ իտէմէեիզ, կիւվէնէմէեիզ, վէտէ պիթթագի պիզիմ իչին թէհլիքէլի տիր տիմէմէլիք իտէմէեիզ։

Իմտի, պու կիպի մէսէլէլէրտէ, սրրֆ պիր հավատիս իթասը նագթաբընտան իլէրի կէչէն ղազէթայի մէզպուրէ, իպարէչէրինի, վէ գալպէն պիրլէշմէսի լա մուհալ իքէն, գալէն իչէ իչթիրաքա սիւրինմէքլիքլէրինի, տիւգճ, եա վազիֆէ թանըմամաշլըղա, վէ եատա ուժում միլլէթի պիր ամա եէրինէ գօրճասընա պիր պի գալտանէ քիւսթախլըգա վիրմէքլիքէն պաշգա խաթրընընը պիր շէյ կէլմէեօր։

Հէլէ ղազէթայի մէզպուրէնին, Մելքիսեդեկ սրբազան մէսէլէլէրինտէ, էթթէքլերի թօքաեբտես, պիւթիւն վիճուտի իլէ իչինէ աթբլմըշ օլմասընընը ճէվապը, բէ՛ք գօլայ... վէ չիմտիլիք նէղաբէթէ քիաեէթէն սիւքիւթինի իբթիեաբ իթմիշ օլտուղումուզդ պիր չիֆթ սէօզտէն իպարէթ տիր։

Շիմտի պիզէ գալը պու խուսուսատա պիր ազ՝մ թէճճիւպ վէ էսէֆ... օ՛տա պաշգա պիր շէյ իչին օլմաեըպ, անճագ, ամբոր մահտուտ պիր գաչ եկեղեցականլարը. մը, վէտէ մաալիմ օլան եօլունա շաշըրմըշ թագըմլարըմըզ, վէ ճաթթա, Դերմ Մելքիսեդեկ սրբազանընընը թարաֆլարընտան, մէզքիւր վարագանը սիւթունլարընա միւրաճաաթ օլունմագտա պուլունմասը

հաղգընտա տրը քի, պու էսէֆ վէ թէֆտճիւպիմիզ. Լուսաւորչական Հայլեգ սրֆաձը թաչեան հէր պիր ֆէրտին իշթիրաքիթմէսից վէ պուն լար տախի ալիհեն խասթէլիկինին էսէրի սէմէրէյի վէխիմէքի տիր տիմէմէսի, նէ՝ գապիլ ամր, վէ նէտէ թէէվիլէն գապիլ օլապիլիր։

Ց. ՊԱԼԸԳՃԵԱՆ

(Տեսէ՛ք)

Ատալէթէ ըհալէթէն, չու աքիտէքիրմէքթէրպու այնէն տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

ԳԱՅՍԷՐԻՏԷՆ ՄԷԹՈՒՊ

Միւէլլիֆ՝

Ղազէթայի մէօթէպէրէլերինին 4983 վէ 5986 նիւմէրօլու Նիւսխէլերինտէ, Գալսեքիրեէ թիւճարաճընտան Մարիսճան հաճի Կարապետ էֆէնտի ալէհինտէքի իբի գէլթա վարագա միւթալաա օլունտու։

Բնթրեգխանէ կիպի միլլէթիմիզին միւսթէհզիի մէնտիրի ռուշանիլեէսի օլան պիր մագամը տի հագգընտա տիհան քիչայի իթիրազ օլմասը, սահիպ վարագանը, նէ տէրճէլէրտէ հիսսիյեաթը միլիլեէնի հայիզ օլտուղունու կէօրմէրիր ահվալտէն պուլունմասը իլէ, պու ճիհէթէ տայիր ուզուն սէրտի մէգալէ լիւզում կէօրիւլէմէտի,

Հաճի Կարապետ էֆէնտի պահսընա կէլինճէ, հէրքէսին ֆամիլեասընա տայիր սէօզ սէօյլէմէք, ալէմի մէաէնիյեթին տէկիլ, էն վահշի կէչինէն մահէլէրին պիլէ նազարը նէֆրէթինի տաէէ տիր. չու նօգթաեը պիմէք իմէ, նամուս, համիյեթ, միճտան կիպի պիր թագրմ խէսատիլի մէմտուհէյի ինսանիյեէեի հատիզ օլմագա միւթէվազգէֆ օլտուղունտան, գալիտէլի էտէպի թէճամուզլա, սահիպ վարագա, երինէ թէք տուրմաեաճագ օլուր իսէ, չանընա օթ թրգամագ խուսուսունտա սօն տէրէճէյէ վարմագտա գուսուր իտիմէեէճէկինտէն, իշպու վարագատի ըհտիյեէյէն, ճէրիսէ՝ի ֆէրիտէլէրինին պիր քէօշէսինէ տէրճի, պիլ խասսա թէմէննի օլունուր, էֆէնտիմ։

Պարոյեր Ս. Գալֆէճեան

12 ապրիլ 1888.

ՊԻՐ ԳՈՒԶՈՒՆՈՒՆ ՍԷՐԻՒԻՋԷԹԻ

ԿՏԷԳԻՑԷՆ

(5997 Ի՝ Կ՝-ԷԷԺՏԷՆ Պ-ԷԼԵՐ)

Պէն իմէ, սայիրլէրին լօգմալարընը էլլէրինտէն դասագ իթմէք, վէ հիչ պիրիսի իլէ հէր պէն իւնսիյեէթ տախիլ-էրէ յասամիթմէկիզդ, քէնտիմի ալէմտէն ալէա թուրթմագտա, վէ անէրինտէ՝ ազլ ու իսրաքլարը նատան պիրէր նատան, վէ քէնտիմի էն ազրիյ նէվրէստէկեանտէն պիրի նէրինէ գօյմագտա պուլունտուղում. ամէն, պիրդ՝ ազ-ազմագտա էանասընտա քեաֆֆէստէ պէնի թէրը իտէրէք, մագրաբը սէլամէթլերինէ ամտէթ իթտիրէր։ Պէն ինէ, քէօշէյի վահշէթէ ամա ազրագ օլմասարդմատ, պէլքի՝ ասել քէնտի սիւրիմիշգիպուղուրում։ Իւմիտիլէ պուրագա թէճատիզ իտէրէք, կիճէնի պուրատա կէչիրմէք, վէ ալէս նասպահատա, քէնտի բահիմ բասէպանընմէն թահթը հիմատէսինտէ պուլունան սիւրիմիւզ գավուշմագ էֆքեարընտա իտիմ։ Օլ զալիմ արսլանէն, քէմալի տէհշէթլէ իւզերինէ՝ ճիճուն իթմէքտէ օրտուղունու միշահէտ էյլէտիկիմտէ, իսէվ՝ ուլենտիչ մանէնդ՝ քէնտիմի մի դայպ իլլէտի իտիմ քէ... Օլ հէնգնամտէ, խէլասմա չիթապան օլարագ, պու մահէլի սէլամէթէ իսալ իլլէմիշսինիզ տիր. ա՛հ, ըէճա իտէրիմ, կէրչի սիզին կիպի ալիճէ. Նապ պիր չօպանընն հիմպէէթ վէ սէնանէթինէ լաերդ տէկիլ իսէմտէ, պարի մէթրուք սիւրլիմիզ։ Վէ բահիմ չօպանընմը կէտարէրաճէկ մուվաֆֆագաթ՝ «ալիէերէք-խէվգ ու ենտիշինտէն նապի տիթրէմէք» տէ օլան վիճուտինի, իսէլասքտարընդ մէլպուսաթը տրասընտա քէթրէ ղայրէթ իլլէմէքտէ իտի։

Պունու միւթէաքիպ, չօպան իտարէյի քէչամ իտէրէք, էհագգագաթէն, տիէարը ալչէրէ՝ իլթիճա իտէն քէռանֆէյի քէսան մինիլու, տիզ տախի, թապէն ղաէէթ իւլ ղաեէ թէղայեիւր վէ թէպէտաբիւլ իլէմիշսինիզ տիր, վէ պոզնա տէլիլի ճէիլ իսէ, չու բէյ իւլ այն կէօր, տիւկիւն պունանա աղնամ վէ գուզուլար՝ վէ նասրլ քի էկան էօյլէտէ ՀԷՐ ան սիրի աղուշը հիմատէթինտէ ալուհաֆազա գէլան քիմսէ՝ սէնին չօպանը զատեուր բասէպան թէսմիլեէ իթտիկին քիմէնէ, օլուպ, պիր վագրթ պու մէրասրատա, սէն տատախի քէմալի հիւրմէթ վէ զանատթա միւթէնայիմ օլմագտա իտի իսէնտէ, էճանիպէ ֆիրարը, վէ պու վէսիլէ իլէ տէրտէսթ իլլէտիկին ախեագը մէգմումէ վէ խզտապինտէ իլէ թապընը իֆֆատա իտերէք, պուրատա ավտէթ իլլէտիկինտէն, պուրաճըգտա եաշամագտէ օլան քէսիրը վէ սաղիր ըհֆէգայի գաարմէտէն քէլ էվվել ամալդ հարեքէթլերինտէ սապթ գատէմ, վէ պուրատա ճարիզլմասը միւմքին օլմասան հիւսնի վէ եա սայի հալէթթը էճանիպի բէտտ ու թահդիրէ էֆքեարը հէմպուլունտուգլարընտան, հիչ պիր վագրթ եէքտիկերի իլէ միւնազասա վէ միւտարէպէեէ գրեամ իլլէմէեիպ, պու միսիլու հալէթա ճիւրաթ իտէնի տախի ըէտտ ուդ թէրք իտէրէք, երինէ եէքտիկերինէ իպրազը լութֆ իտերլեր։ Իիւտա՝ նէ քէրտէ, սէնին կիպի էճանիպին թապիպթ ու գայմաեիտինէ մուալիմ պիր գաչ գուզուլարա իմթիհալ վէ իշթիրաք էլլէեէրէք, ախլագը հասէնէլէրի ելալ ու իֆֆատ իտիպ, վէ օլ վագրթ սիզին կիպի նէքտի. կէրինի թահդիրէ գագրշարագ, գավանիյնի գատիմէլերինի բալիմալ ելլերլեր ինէ՝ «շոռ կէօրտիկիւն մուհապէթթ խալիսանէտէն մութթէվէլիւտ ըէֆահ ու սէատէթ, խէնտէ ու մէսէրրէթ, գանտէ գալբը... տէկին՝ մի քի միճանէլերինտէ միւթէքէվիւն պէնտի մուհապպէթ շիքէսթ օլարագ, հէր պիրի պիր մահէլլէ թարուտար, վէ բէնէյի վահիրեթէ միւչար օլուրլար։ Մա մաֆիհ, սիեանէթիմէ միւլթէճի պուլունտուղունուզտան, քէմաֆի իւսապրգ մուհապպէթ վէ հիմատէթիմի հագգընտա տիրիր իթմէեէրէք, ըիւֆէգայի գատիմէն եանը. նա իսալ իտեր, վէ քէլ էվվել մերաբարբմբէրը գավայիտի ճարիեէսինէ իմթիսալէն, էարէթլէ իմրարը էվգաթ իլլէմէլիկինի իսթար իլլերիմ» տիեէրէք, ուզուն պիր սեեահաթը մէշագգաթատան ավտէթ իթմիշ օլան ըէֆիզի թէեալաթ թէվֆիզլերինի մին էշգատիմ իպրազ օլունան մուհապէթ ու թէվէճճիհէ մաղհար, վէ գալպի մահզունունու մալամալը բիւր մեսար իլլէմէլերինի թավսիյեէ վէ իսթար իլլէտի։

Պու ադա, ուժդ աղնամ թարաքընտան պիր սէտայի մէսէրրէթ պախչա ասիմանի գաբատ նուքսան իտէրէք, պիրագ էվվել թանբմմդ հայտէ՝ պուլունանը ըէֆիզի գատիմլերինի տէր աղուշ, վէ սահիհ պիր մուհապպէթ իպրազ իլլէմէքտէ իտիլէր. նէեալաթ իսէ, ալթընդ ըէֆահիյեէթէ նայիլ, վէ ազրանլարը կիպի գօյուպ սէչրամագա մայիլ օլուպ, սէպէպի իսէ, ատաթ ու ազայիտի էճանիպի թէրք, վէ գաչտիմ մէրալարընը գավանիյնի թէֆվիվիզիւնիւ ֆէրդ իլլէմէսի իտուկինէ ինթիպահ ճայիզ տէկիլ իտի։ Նի չօպան գօեունլարը իշին ճանքընը ֆէտա իտեր։ Ցովհ. ժ. 11. 12. 13։

ՀԱՅԿՈՒՆԻ

Ինչպու պէնտի եազան զաթ, պունտան պէօյլէ եազմագլազա հիմմէթ իտէճէյի պէնտլերինտէ, զաեէթլէ աչըգ լիսան իսթիմալ իլլէմէսինի ըէճճա վէ նասիհաթ իտէրիզ զրա, պունտան սայրի քիմսէ պիր չէյ անլամամըշ տրը տիսէք ճայիզ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱԲՐԻԷԼ ԷՖԷՆՏԻ ՆԱՀԱՊՏԵԱՆ

Էֆէնտիի միւհիպիյյէ, երկիրմ սէնէտէն պէրու Փրկիչտէ տախիլի թապիպլիք մէեմուրիյեթինի իճրա պիրլէ, բէք չօգ թէճրիպէլէր կէօրմիշ օլուպ, վէ պու կիհնէրտէ իսէ իսթիֆա իտերէք. Մաքրի քէօյիւնտէ պուլունմագտէ օլտուղունտան, ըիալէթլու էհալիսէ, հէր նէվի քէյֆիսիզլիքլէրին, վէ խուսուսիյլէ ռումաթիզմէ (եէլ, ըիհի թայեար) տայիր էմրագը էմրի թէտավիսինէ պագմագտէ օլտուղունու, վէ հէր կիւն սապթ 6 տան 8 է գատար Սամաթեատա Ս. Գէորգ քիլիսէսի գուրպինտէ վագը միսիս Մօյսինին էճզախանէսինտէ, վէ սալը։ բէնչէնպիհ վէ ճիւմա իրթէսի կիւնլերիտէ, նատթ 8 ½ տան 10 ա գատար, կէտիք բաչատա Սամիկ էֆ. Ասատուրեան էճզախանէսինտէ պուլունտուղունու, վէ ֆագրը քէյֆիսիզլերէտէ մէճճանէն պագճաղընը իլան ու պէեան իտէրիզ։

ԱՒՖԱԼԷԹԻ ԼՕՆՏՐԱ (62)

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

ԶՕՃՈՒԳԼԱՐ ՊԷՍԼԷԵԻՃԻ ՊԻՐ ԳԱՐԸ

—

Մէզպուրէնին քիւլի թէասվվուբ վէ քէսլի թէխայեիլի, մատամ ֆանօշ իլէ կէօզիւ-ըլիւ վէ ուզուն պօյու աճիւզէ գարբեը պուլմագ. ըդտան իպարէթ իտի։

Վէ աճէլէ աճէլէ եեւրիւմէքտէ իքէն, գարը թարաֆտան կէլմէքտէ օլան պիր ատէմ չարբըլը։

Մէրգում, մէզպուրէ գատընը կէօրինճէ թանբարդընտան, պիր մէնեունիյեթ վէ պիր թէճաճճիւպ սէտատարը պրրագարագ հայգըրտըզը կիպի, մէզպուրէ տախմէր. գումու թանբտրընտան եանի բէնի-պօթտա կէօրտիկիւ պիր ճէնթըլմէն օլտուղունու տէրխատը իլլէտիկինտէն, քէզալիք պիր մէսէրրէթ իպրազիլէ հայդրարագ չէնքիմէրգում, ֆիլվագը վարօրտա կէօրտիկիւ պիր ատէմ իտի, Շօքինկէ օնլիրա վատ իրտերէք, քէնտուսինի իմ ու ինդամէթի մահէլլինի էօյրէնմէք իսթէէնէ ճէնթըլմէն իտի, վէլհասրը լօրտ Բարմիւր քէնտիսի իտի։

Մէրգում ամանամ ֆանօշտան իպնէպինտէ, լազմ կէլէն բաղարլրը. աճիզճ գարը հզե բիշիրտիքտէ սընրա ավտէթ իլլէմէքտէ իտի։

Վէ Շօքինկ իսէ, մէզպուրէեի Շէվալ նօար նամ մէյխանէ է թէրբարէն կէօրիւպ զավուշալրտան պէրու, եա ունութտուղունտան, վէ տէ եախօտ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն նայի, մէրգումուն քէնտուսինէ իհալէ իլլէտինի խրատմէթի սէօյլէմէմիշ իտի։

Պինանէն ալէյհ. մէզպուրէ, քէյֆիլեէթի հալտէն պի խապէր պուլունտուղունտան, մէրգում լօրտ Բալմիւրէ թէասատիֆ իլլէտիկինտէ, ալէյհինտէ, հիչ պիր չիւրհէ էսէրի կէօսթէրմէտի։ Վէ հաթթա, վարբօր տէրունինտէ կէօրմիւշ օլտուղու ատէմլէրին քեաֆֆէսի տախի, չիմտի քէնտիսինի կէօրտիւրքէրինտէ, ըիզգաթա կէլէրէք, ճաբեատ ճագլար տրը էմէլքնտէ պուլունմագտէ իտի։

—Ա՛, ա՛ սի՛զմիսէնիզ, ադիղէմ, տէյի պագրրտը։

Մէրգում, Ինկիլիթէրրատա ատէմտէն օլարագ սէօյլէնմէքտէ օլտուղու իւզրէ, չալեանը հիւրմէթ վէ ըիայեէթ պիր զաթ իտի. էօյլէ՝ օր կրի իլէ Շօքինկ կիպի, քէղալիք Ինկիլիթէրրանընն ատէմինտէն օլարագ սէօյլէնտիկի միսէլլու, ատի վէ ֆագրը, վէ եաքատ տիլենեի սընը ֆէրնտան տէկիլ իտի։

Պիր ֆաթալիթէ ահքամընտան օլտուղու իւզրէ, Իրլանտալը կէնճ գատընտա մէրգումու կէօրիւր կէօրմէզ, ֆիքրը ու գալպինտէ, անրն հագգընտա, պիր էմնիյեէթի քեամիլէ, վէ պիր իթաաթը ադիմէ հիսս իլլէմէկէ պաշլաարզընտան, քէնտու քէնտուեէ,

—Օ՛ֆ, մութլագ սուրէթտէ ճէնապը Հագգընն պիր ինտեէթինէ մէպնի օլմալը տրը քի, զաթը ալինիզ թէսատիֆի իլլէտիմ, — տէտի։

—Լաքին, նի՞չին ադլամագտասընը, ադիղէմ, — տէյի սիւալ իթտի լօրտ Բալմիւր։

—Չինքի, էֆէնտի, էվլատը մը, ճան բարէմի՝ զայպ իլլէմիշիմ տիր։ Լ ճէտի մէզպուրէ նէֆէսի քեսիլէրէք։

—Ա՛ճա՛ յիպ, — տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Էվվէթ, էֆէնտի, չալարլա՞ր էվլատրմը . . . — տէտի մէզպուրէ։

Մէզպուրէ գատընն պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, էլլերինի պիրպիրինէ գավուշտուրարագ, վէ ֆէրեատ ու նիհեազլար իլլեեէրէք,

—Էֆէնտի, մատամ քի հալ ու հէյեեթինիզտէն պիր զաթը մուազամ վէ միւքէրրէմ պուլունտուղունուզ կիպի, պիր նուֆուզը ազիմէ, վէ պիր գուտրէթի ազիմէեէ մալիք պուլունտուղունուզ տախի բանա անլայրլմագտէ տիր, իմտի, լութֆէն, վէ մէրհամէթէն, սեագլարընը-զա սարբլարագ նիհազ՝ ը իտերիմ, պուլտ՝ ըունուզ էվլատրմը..— տէտի։

Հալպու քի լօրտ Բալմիւր, չօճուղուն, վալիտէսինտէն այրը օլմագագ զայզ իտիլմիշ օլմասընտան պիխապէր պուլունտուղունտան, ինկիլիզէրէ մախսուս պուլունան պիր գան սօուգլուղու իւզրէ զյտուղու հալտէ, մէզպուրէեի գալթուղունալտը, վէ կէչմէքտէ օլան պիր արապաեբտա չաղբարագ, մէզպուրէեէ,

—Պինինիզ սիզ չու արապաեատա, սօնրա պէն սիզին չօճմ՝ ղունուզու պուլտուրուրում, վէ պուլտուրատա գիլիրիմ, չունքի, պէն Ինկիլիթէրրա բարլամէնթասու ապալարընտան ալտուղումտան, հագգրգաթէն, պիր գուտրէթի ազիմէեէ մալիք պուլունմագտաերմ տրը, — տէտի։

Վէ պատէհու մէրգում քէնտուսի տախի արապաեա պինտի, վէ արապահրեատա,

—Ճէսթէր սիրիմտէ վագը Պէլֆրատ սգուտա կիթմէսինի էմր իլլէտի։

Կէնճ գատը, արթըգ լօրտ Բալմիւրին հիւքմիւ թահթընտա օլտուղու հալտէ, արապա եօլ ալմա. ա պաշլատը

Պու հէնկեամտէ, Շօքինկ իսէ, վուգուի հալտէն պի խապէր պուլունտուղում ճիհէթլէ։ Քէմալի բահաթը դալպ իւզրէ։ Գօվանթ կարտընտա քեսիլի Էվլենամ պիր վէ յխանէտէ, քէնտի պիրանընը իշմէքտէ իտի։

33.

Պու հէնկեամտէ, Իրլանտալը կէնճ գատընը, լօրտ Բալմիւրին սէօյլէսիքլերինտէն, անճագ,

—«Պէն ինկիլիթէրրանընն բարլամէնթասու ադալարընտանը» լուղէթլէրինի իշլիմիշ իտի։

Վէ պու պիշարէ գատըն, երկիրմի սէօրմ սաաթտան պէրու Լօնտրատա պուլունտուղու թագտիրտէ, անճագ ֆագրը ատէմլերէ, վէ էնվայի ֆէլաքէթլերէ թէսատիֆ իլլէմիշ օլտուղունտան, արթըգ օլ հէնկեամտէ, էօյլէ պիր պիւլիւք զաթա ճէսատիֆ իտիպ, վէ թահթը հիմայէսինտէ ալընտըղընը կէօրտիւկինտէն, քէսպի իւմիտ իլլէ նէֆէս ալմաեա պաշլամագտա իտի։

Վէ, կէրչի օլ անէ գատար կէօրիշտիւկիւ ատէմլեր, չօճուղունու պուլուպ թէսլիմ իթմէքլիկէ սէօզ վիրմիշլեր իտի իսէ տէ, հիչ պիրիսի տախի վատինի իճրա իտէմմիշ իտի, տիմէք տիր քի, լօրտ Բալմիւր կիպի, հալ ու հէյեեթինտէն սաբլղատէլիկի աշիքեար սուրէթտէ անլաշըլմագտէ պուլունան պիր զաթը, պիր գուտրէթիազիմէեէ մալիք պուլունմասընա, ինանրպ էմնիյեէթ իլլէմէսի, թապիի իտի։

Վէլ հասըլ, լօրտ Բալմիւրին լիսանընտա կէօրիւլմէքտէ օլան պէլաղէթ վէ լէթաֆէթի, տէկիլ եալընրդ մէզպուրէ կիպի պիր գատրն, իլլա թէքմիլ պիր էհալի իւզէրինտէ պիլէ պիր թէէսսիրի ազիմ հուսուլէ կէթիրէպիլիր մէրթէպէտէ պուլունտուղունտան, թապիաթը իլէ, մէզպուրէ իւզէրինտէ տահա, զիեատէ պիր թէէսսիր հուսուլինի մուճիպ օլմագտա իտի։

Արապա քէմալի սիւրաթ իւզրէ գօշմագտէ օլտուղու թագտիրտէ, լօրտ Բալմիւր, մէզպուրէեէ խիթապէն,

—Պագսանաեընդ, չօճուղում, սիզէ խալիսանէ պիր չէյ սէօյլէեիմ տէ, տիզգա՛թ իտինիզ։ Պէնիմ սիզէ թէսատիֆ իթմէքլիկիմ, անճագ պէր թէճէլլի իշի օլմաեբգ, իլլա պիր էֆքեարէ մէպնի տախի պուլունմագտա տրը, չէօյլէ քի, Լօնտրա կիպի պիր չէհիրքի ճէսիմատ, պէն սիզի տիւնտէն պէրու արաեբգ պուլմագ լազգա չալըշմագտա իպիմ, — տէտի։

—Ա՛ճա՛ յիպ, զաթը ալինիզ պէնի արամագտա՝ մը քիտրինիզ, — տէտի մէզպուրէ տիւչարը թէճաճճիւպի ազիմ օլարագ։

—Էվվէթ, — տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Լաքին . . . սեպէ՞պ նէ տիր, — տէտի կէնճ գատըն։

—Չունքի, օլ ազլաեբգ կէօզ եաշլարը տէգքմէքտէ օլտուղունուզ չօճուղունուզ . . . վէ օլ բուհունուզ մէսապէսինտէ սէվմէքտէ պուլունտուղունուզ չօճուղունուզ . . . ալն քի անը պուլտուրուպ սիզ թէսլիմ իթմէքլիկէ, եէմինէր իտերէք սէօզ վիրմիշիմ տիր, պանա, կէնճլիկիմտէ թանբեբգ էգճան ու տիլ սէվմիշ պուլունտուղում պիր զաթը . . . էն ազիզ տօսթլարըմտան պիրինի . . . տերխաթը ՕԹտիրմէքտիր, — տէտի լօրտ Բալմիւր։

Մէրգում պունու քէմալի հէյճանը տիլիւզրէ սէօյլէտիքտէն պաղդա։

—Օ՛ֆ, մէրգում տօսթում դա՛յպ օլմուշ տուր, բէք պիւյիւք, վէ բէքտէ չէրեֆլի պիր խուսուսատան տօլաեը, ֆէտայի ճան իլլէմիշ տիր . . . զէ՛վալը էտմանա . . . — տախի տէտի։

—Լտմո՞ւնտ մու, — տէյէ սիւալ իթտի կէնճ գատըն հայգըրարագ։

—Էվվէթ, — տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Մէրգում տօսթունուզան իսմիր էտմանա իտի, էօյլէ՞ մի, — տէտի կէնճ գատըն։

—Էվվէթ, էվվէթ, վէ զաննտա իտէրիմ քի, օլ ադամընը պարամագտա օլտուղունուզ չօճուգտա, մէրզումուն էվլատը՝ օլմալը տըր...—տէ. տի լօրտ Բալմիւր։

Մէրգում պունու սէօյլէտիքտէն սօնրա, ճիգիմէ սիւքիութ իւզրէ տուրտու, վէ թէքմիլ վիճուտի սարաբլմատա պաշլամըշ օլան ժէննիին երիւզիչնէ պագարագ,

—Ա՛հ, պիշարէ էտմունտ, ա՛հ, ջէնտի ճանընը վաթանը պուլունան իրլանտա ուղրունտատա ֆէտա՛ իյլէմիշ տիր...—տէտի։

Իրլանտալը կէնճ գատըն պունու տախի իշլտինճէ, շիւբհէսիզ օլարագ, մէրգումուն օլ զիքրինի կէչտիկի էտմունտուն, պէզզաթ ջէնտի գօճասը օլտուղունու անլատըղընտան, պիր հայդըրըշ տըր պըրագարագ,

—Ցիմէք տիր քի, օլ սէօյլէտիկինիզ ատէմ, սիզին տօսթունուզ իտի... սիզ անը, էզ Տան ու տիլ սէվմէքտէ՞ իտինիզ... էօյլէ՞ մի, —տէտի։

—Հայ հա՛յ, բուհում կիպի սէվմէքտէ իտիմ...—տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Վէ տիմէք տիր քի, սահիհէն մէրգումուն լսմի սիր էտմունտ օլուպ, վէ Իրլանտա ուղրունտատա ֆէտայի ճա՛ն իյլէտի իտի... էօյլէ՞ մի, —տէտի կէնճ գատըն։

—Էվվէթ... իտամ իտիմիշ տիր... սա՛լպ իտիմիշ տիր... օ՞ֆ, օ՞ֆ, վէ հաթթա, ալիր եապանճըտա օլմաեբպ, ջէնտի պիրատէրիմ իտի, —տէտի լօրտ Բալմիւր պիր ա՛հը տէ. բուն չէքէրէք։

—Վէ, պէնիմ տէ գօճամ իտի, էվվէթ չօճուղումուն բէտէրի՞ իտի, —տէտի Իրլանտալը գատըն։

—Ամա՛ն եա Բէպպիմ, զաթէն պէն անը էօյլէ օլմասընը, թա՛տիւնատէն, բէննի-պօթտա իքէն տէրք ու թէֆէրբիւս իյլէտի իտիմ, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

Պատէհու, մէրգում, մէզպուրէ գատըն գուճագլաեարագ,

—Չօճուղում, հէմշիրէմ, պըրագընըզ արթըգ սիզ աղլամաեը... իշթէ սէօյլէտի՛մ եա, չօճուղունուզ հէր հալտէ պուլունամա՛գ տըր... չօճուղունուզ, պէնիմ տախի էվլատըմ՝ տիմէք տիր, չինքի, գանը գանքմատան տըր, ջէնտի սէվկիւլիւ պիրատէրիմ էտմունտէն էվլատը՝ տըր, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

Մէրգենէմ պունու սէօյլէտիկի վաղըթտա, սախթէ պիր սուրէթտէ օլտուղունէ հալտէ, կէնճ գատընտան զիեատէ ջէնտիսէ պաշլատը աղլաերպ կէօզ եաշլարը տէօքմէկէ։

—Նէ՞ սէօյլէտինիզ, չօճուղում հէր հալտէ պուլունամա՛գ մը տըր, աման Բապպիմ, ինշամալլահ սէօյլէտիկինիզ՝ սահի՛հ տիր, մահդա պէնի ալտաթմագ իշին սէօյլէմէքտէ տէկի՛լինիզ տիր... էօյլէ տէկի՛լ մի, —տէտի կէնճ գատըն։

—Խա՛յր, խա՛յր, սիզե եէմինլէր իտէրէք սէօյլէրիմ՝ քի, սահիհ տիր, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Լաքին, չիմտի չօճուղումնէ՞րէ. տէ տիր... ամամտա սիզին գօնագտա՞ մը տըր... —տէտի կէնճ գատըն։

—Էվվէթ, Լօնտրատա օթուզ սաաթ գատար պիր մէսաֆէտէ վագը ծլան քէօշքէրիմտէն պիրինտէ տիր... վէ, չիմտի վուգուի հալիտէ, սիզե նագլ ու պէեան իտէճէկիմ տիր, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Մէօյլէ՛եինիզ, ըէճա՛ իտէրիմ, սէօյլէ՛եինիզ, —տէտի կէնճ գատըն քէնտուլի չայբրարագ։

—Տիւնքի կիւն սիզ, պիր թագըմ ֆիրումատէտէն պուլունան ատէմլէրին, եանի չօճուգ խըրսըզլարը. նը բէնչէրէլէրինէ տիւշմիշ իտի. նիզ, վէ չօճուղունուզուտա, անլէր զարպ իթմիշլէր տիր, էօյլէ տէկի՛լ մի, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

—Էվվէթ, պէնի պաեբլթարագ... —տէտի կէնճ գատըն։

—Վէ սիզիտէ... սօգաղընա կէօթիւրիւպ պըրագմըշլար իտի... էօյլէ տէկի՛լ մի։

—Էվվէթ, ուեանրպ ագլըմը պաշրմա ալտըղըմտա, քէնտիմի, հիշթանընմատըղըմ պիր մէյատանտէ պուլտու իտիմ...։

Մէրգում, ույատուրմագլըգ նիյեթինտէ պուլունտուղու պիր մասալը սէրմաեէսինի, պիզզաթ մէզպուրէնին լիսանընտան ալմագլըգ թէտպիրինի թութմագտէ, եանի, քէնտուտէն ալարագ էինէ քէնտուեէ սաթմագլըգ մագսէտինատ պուլունտուղունտան։

—Մէօյլէ՛եինիզ, չօճուղում, սէօյլէ՛եինիզ, պաշընընտան կէչէն հալլերի թէմամէն մագլ իտինիզ, —տէտի լօրտ Բալմիւր։

Գունուն իւզէրինէ, զէվալը սաատիլ գատըն, Ուէյ-Գլօզ սգուարտա կէչէն հալլերի, վէ Գլագ-հօրսնամ մէյխանէտէ կէչիրտիկի թէհ. լիքէլերի, վէ լ՚օմ կրինին քէնտուսինի մէզքիւր թէհլիքէլէրտէն գուրթարըլընը, վէ պատէհու ապպէ Սամուէլին իւսթէ կէլտիկինի, վէ մէրգումունտա թութտուրուլարագ մահպէսէ կէօնտէրիլտիկինի, վէ քէնտի չօճուղունու պուլմագ իշին թութուլան թարիգլերտէն պիր սէմէրէ կէօրիւլէմէտիկինի, քեամիլէն նագլ ու պէեան իյլէտի։

Լօրտ Բալմիւր, մէզքիւր հիքեայէտէն, մէրգում չօճուղուն չալընմասընտա, պաշգա պիր նիյեթ ու մագսէտ օլուպ, վէ անը արաեբպ պուլմագլըղա չալըշանլարընը տախի, Իրլանտալը կէնճ գատընը քիմ օլտուղունու, վէ մէզպուրէնին տօսթլարընտանտա պուլունտուղունու անլաեբպ ֆէհմ իյլէտիկինտէն, ահիւզէ գարը իլէ կիրիշմիշ օլտուղու բազարլըգտան, վէ վիրտիկի սէօզտէն տօլաեը նատիմ օլմաեա պաշլատը, չինքի, մէրգում, մէզքիւր չօճուղուն։ սայիր պիր չօճուգ եէրինէ վիրիլէճէկի ճիհէթինի տիւշինիւպտէ չիւբհէ իթմէեիպ, անճագ Իրլանտա մէսէլէսինէ մէպնի չալընմըշ օլմալը տըր չիչբհէսինէ, վէ մէրսուսէ ահիւզէ գարընընտա, ջէնտուսինէ, օլ խուսուստա իֆշայի էսրար իտէճէկի իթիգատընա զահիպ օլմուշ իտի։

Պիրտէ պու հէնկետմտէ արապա տուրտու։

Էվվելա լօրտ Բալմիւր արապատան ինտի, վէ պատէհու կէնճ գատընը էլինտէն թութարագ աշաղը ինտիրտի։

Մէզպուրէ արապատան ինէրէք էթրաֆընա պիր կէօզ կէզտիրտի. կինտէ, թէսճճիւպի աղիմինտէն նաշի շաշա գալմաեա պաշլատը, չինքի, Լօնտրանը էն զիեատէ բարլագ վէ միւթէպէր, եանի ասըլզատէկեանէ մախսուս պուլունան միւքէլլէֆ սէրայլարտան միւրէթթէպ պիր մահէլլտէ, վէլ հասըլ, Շէսթէր սթրիթտէ վագը Պէլկրավ սգուարը թա մէրքէզինտէ պուլունտուղունու կէօրմէքտէ իտի։

Մահէլլի մէզպուրտէ, էօյլէ պիր թագըմ տար վէ էյրի պիւյրիւ սօգաղլար, աղ ըշրգլը տիւքքեանլար մաղազալար, վէ քէզալիք գօլթուգլար վէ մէյխանէլէր պուլունմագտէ օլմաեբպ, անճագ միւքէլլէֆ քէնշքլէր վէ սէրայլար պուլունմագտա իտի։

(Տէլմ)

ՍՕՆ ԻԼԱՆ

Ամասթաշ վէ պիրատէրի վանկէլին, Խարալամպօս Ըսգարբինիեէ օլան տէեունը մահքիմէսինին թէսվիլեէսի իշչն, պունատան ագտամ մէվգբի միւգաեիաեէ գօնուլան եէտի գուլէ ճիվարընտա Միրախոր Իլեաս պէյ մահէլլէ վէ ճատտէ. նինտէ 146 նիւմէրօլու ֆէվգընտա 2 օտա, վէ արգա թարաֆընտա ալէթթախմին ճէտիա 110 վէ ա. թիգ 106 արշուն մըգտարը պաղէ, վէ միշթէրէքէն գուլանըլըր գուեու, վէ միշթէմիլթը սայիրէեի հավի պիր պաղ գասապ տիւքքեանը իլէ, մահէլլի մէզքիւրտէ Գուեուլու պաղգալ սօգաղընտա ֆէվգանի վէ թահթանի 2 օտա վէ 1 մաթպախ վէ 1 գուեու, վէ արգա թարաֆընտա թախմինէն ճէտիա 18 վէ աթիգ 25 արշուն մըգտա՝ը աչըգլըգ, վէ միշթէմիլթը սայիրեեի հավի 27 նիւմէիօլու պիր պաղ խանէտէ, պէչէր հիսսէ իթիպարի իլէ, մէտեունլարընը իրթէն միւթէսարրըֆ օլտուղնարը իքիչէր հիսսէտէն, Օսմանը լիրասը 100 ղուրուշ իթիպարի իլէ խանէ հիսսէսի 1500 վէ տիւքքեան հիսսէսի 3500 ղուրուշ պէտէլլէր իլէ թալիպլերի էօհլերինտէ գալմըշ, վէ թարիխի իլանտան իթիպտրէն 31 կիւնէ, եանի կէլէճէք մայիսին 22ն՚ի բազար կիւնիւ սաաթ օնա գատար 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունմասը, վէ զիքր օլունան եէմմու սաաթտա սօն միւգաեիտէլերի պիլ իճրա գարարը գաթիսի վիրիլերէք, թալիպլերի էօհտէլերինէ կէչիրիլմէսի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան, վէ անտէն գօնրա հէր նէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունմաեաճաղընտան, մէզքիւր հիսսէլերէ 100 տէ 5 զամմը իլէ թալիպ օլանլարը, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլերին, միւտաեթի մէրգումէ զարֆընտա մահքէմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի, վէ եէվմ ու վագթը մէզպուրտէ մահէլլի մէզքիւրտէ հաղը պուլունմալարը իլան օլունուր։

Ֆի 21 նիսան սէնէ 1304

ԻԼԱՆ

Մէհէմմէտ Արիֆ աղանը, սարրաֆ Եուսուֆ Զբեա էֆէնտի իլէ, տէլլալ Իսագ Բօմանօեա օլան տէեունը մահքիմէսինին թէսվիլեէսի Աարատխանէ տէրունինտէ Պաշգատաու ճատտէսինտէ վագը միւթէսարրըֆ օլտուղու 53 նիւմէրօլու սարաճ տիւքքեանը կէտիկի, վէ միլքինին նըսրֆ հիսսէսի, վէ 55 նիւմէրօլու տիւքքեանը, քէզա նըսրֆ կէտիկի, վէ եինէ մահէլլի մէզքիւրտէ 70 նիւմէրօլու տիւքքեանը, պիլթիւն կէտիկի իլէ, միլքինին նըսրֆ հիսսէսի Թարիխի իլանտան իթիպարէն, 15 կիւն սօնրա մէվգբի միւզայիտէեէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրաեա թալիպ օլանլարը, վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ էսթէեէնլերին, մահքէմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Ֆի 20 նիսան սէնէ 1304։

ԻԼԱՆ

Մաշիկ ղազէթասը սահիպի իմթիեազը Սագաեան Անտոն էֆէնտի, պու տէֆա իաարէխանէսինի իսթանպօլտա Ալաճա Համամընտա Քիւչիւք Եըլտըզ խանընտա, 9 նիւմէրօլու օտաեա նագլ իյլէմիշ օլտուղունտան մէքթուպ վէ սայիրէ իրսալ իթմէք իսթէեէնլերին մահէլլի մէզքիւրէ կէօնտէրմէլէրի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Սապրգ Մամուլուն սահիպ իմթիեազը Ա.յվազեան էֆէնտի, մաթպաամըզըն պուլունտուղու Իբսի խանընտա տշաղըտա պիր մաղազա քիչատիլլէ, նէֆիս զէլթին եաղը վէ լէզիզ շարապ վէ մասթիգա վէ ալէա ճինսինտէնտէ զէյթին վէ սապուն, վէ պու տէֆա էնվայի նէֆիս գօնեագլար, վէ հաթթա ժօրժ Սալամօն գօնեաղը տախի կէթիրթմէքտէ պուլունտուղունտան, մէմնունը օլմագլըղը արզու իտէն զաթլարըն թէչրիֆլէրի իխթար վէ տավէթ օլունուր։

Պօղչէ ատատրընը պիր սէնէլիքտէն երկիրմի սէնէլիկէ գատար էսկի շարապլարը իլէ, Գըպրըսըն տախի գուժանտարեա թէսմիյեէ օլունան շարապլարը կէլմիշ օլտուղունտան, լիւզումու պուլունան զաթլարընը մալիւմէրի օլմագ իւզրէ, իլավէթէն իխթար օլունուր։

ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

ԱԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՎԱԲԹԱԲԱՆ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Վ.—Երօշիլ

Հասարակաց Կրթութեան բարձր Նախարարութենէ

Թէրազգբեաթը ճիտտիյեէ վէ սէմէրաթը մէշհուտէսիյլէ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա թէէսսիսաթը իլմիյէյի միլլեեէմիզ արասընտա պիհագգբին պիր մէվգբի ասլի իհրազ իտէն իշպու լիսան մէքթէպի, պու տէֆա, պա էմրի ալի եէնիտէն քիչատ օլունուզ, տերսլերէ տախի մունթազամէն պէտ օլունմուշ տուրուր։

Մէքթէպին տախիլի լիսանը Ֆրանսըզճա օլտուղու կիպի, Ջրանէ-ֆինին սուհուլէթլէ թահսիլի իշին տախի կէճէլի կիւնտիզլիւ օլարագ պիր Ֆրանսըզ սէր մուպասըրը իլէ ի տէ Ֆրանսըզ չօճուգլարը մէքթէպճէ թէպճէ թէտարիք օլունմուշլարտըր։

Մէճպուրի օլան էրմէնիճէ, Թիւրքճէ Ֆրանսըզճա լիսանլար իլէ, իլմի հիսապ, ուսուլի տէֆթէր, վէ պունլարա միւմասիլ քէզալիք ումուրու թիւճճարիյէէնին բուհու մէսապէսինտէ օլան պազը ուլումու լազըսէյի միւհիմմէտէն մատտա, ինթիեարի օլարագ տախի ինկիլիզ, Ալմանեա վէ Ռուս լիսանլարը թէտրիս օլունմագտա տըր։

Տահա թաֆսիլաթը վէ միւքէմմէլ մալիւմաթ իսթէեէնլէր Գում-Գաբուտա չըմէնտքէր մէվգբէր գուրպինտէ, Էօրտէքլի Պագգալ սօգաղընտա 15 նիւմէրօ իլէ միւրագգաթ մէքթէպ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

Հէդ-դէր Տուրն
Տ. Մ. ՄԻՐԻՃԱՆԵԱՆ

Մէզքիւր մէքթէպտէ Ֆրանսըզճանընը բրաթիգասըյա լիսանը թիւրքիեէ, վէ քէզալիք տէֆթէր ուսուլինէ, լազըմ կէլէն էհէմմիյեէթ վիրիլմէքտէ օլտուղունտան, վէ պու իսէ չօճուգլար՝ իշին մէնֆաաթը քէսիրէեի մուճիպ օլաճաղընտան. հէրքէսին չօճուգ վիրմէսինի արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

ՄԻԻՆԹԷԽԱՊԱԹ ԻԻԼ ԷՇԱՐԸ ՊԷՐԿԻԻԶԻՏԷ

Պալէատէքի նամ իլէ պու կիւնլերտէ մէյտանը ինթիշարէ չըգարըլմըշ օլան քիթապ հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ սուճուլ Պօղոս վէ Յակոբ աղալարըն տիւքքեանլարընտա ալթըշար ղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

Քիթապը մէզքիւրտէ միւնտէրիճ իշիրլէր պիհագգըն էվրօքա չուրալը մէշհուրէսինի պիլէ միւթէհայիր գըլմըշ օլան միլքիմիզին մաարուֆ վէ պէնամ չաիրլէրինին էսէրլէրինտէն մատուտ վէ միւրէքքէպ օլմաղլա, էզհէր ճիհէթ գըրաաթա չաեան տըր։

ՄՕՆԹԷ ՔՐԻՍԹՕՅԻ ՈՐԴԻՆ

Թարգմանիչ
ՊԵՏՐՈՍ Է.Ֆ. ԱՏՐՈՒՆԻ

Հրատարակիչ
ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏԱՓՈՐԵԱՆ

Ինչպէս որ ասկէ առաջ ցայտարարուած էր, այս անգամ սկսուած է հրատարակիլ խիստ հետաքրքրական վիպասանութիւնն Մօնթէ Քրիսթոյի Որդին, ամեն օր ութական երես, իւր նախորդ հրատարակութեանց, այսինքն Դարբնոցապետի և Թագուհւոյն Մանեակի դիրքով, մէն մի թիւ 10 փարայ կանխիկ։ Միայն գաւառաց Հմար բաժանորդագրութիւնք պիտի կատարուին. մէն մի հատոր 40 թերթէ պիտի բաղկանայ, գինն է 12 ղրշ. կանխիկ. բօսթայի ծախքը հրատարակչին կը վերաբերի։ Եթէ մեզ գաւառներէն 10 բաժանորդ գտնեն, մէկ ձեռք ձրի պիտի ընդունին.

Իրենց հասցէն պէտք է ուղարկեն Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի, Շիրքէթի միւրէթթիպխէ մաթպասասը թիւ 52, առ հրատարակիչն Ցարութիւն Քրիստափորեան։

Կը գտնուի Ղրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներուն քով, և Սէվէթճի խանի դէմ ծխավաճառ Գէորգ աղայի և բոլոր ազգաբավաճառաց քով։

Նաև Իզմիր Զուխա պէզէսթէն Սարգիս էֆէնտի Թէոտէրէճանի, և Ռոտոսթոյ Ռուբէն էֆէնտի Գոլճանեանի քով։

Peptonate de Fer de Catillon

ԲԷԲԹՕՆԱԹ ՏԸ ՖԷՐ ՏԸ ԳԱԹԻՅԵՕՆ

Էսկի գուվվէթի եէրինէ կէթիրմէք իշին զաեէթէ գուվվէթ վիրիճէ, վէ հազմի գօլայ, չէօյլէ քի, միտեէ ասլա եօրղունլուգ վիրմէզ էթ վէ տէմիր տիր։

Պու մուալիճէ, գանընը ազլըղընա, զայիֆլիկինէ, իշթահսըզլըղա վէ ումուսէն զայիֆլիկէ վէ էմսալինէ գարշը պախշը չինֆա օլմագ իւզրէ թէրթիպ օլունմուշ, վէ պիւեիւք մէնֆաաթը կէօրիւլմիշ տիր։

Պէյօղլուտա Մ. Գանճիւք պիրատէրլէրին էհզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր